

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	AZLL209 Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi -5 3 kredit 6 AKTS	
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar	
	Program (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	2024\2025-ci tədris ilinin payız semestri	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dos.Yusifova Xatirə	
	E-mail:	yusifova.xatira@mail.ru	
	Telefon:		
	Mühazirə otağı/Cədvəl		
	Konsultasiya vaxtı	Tələbələrlə razılaşdırılmış vaxtda	
Prerekvizitlər	AZLL 208		
Tədris dili	Azərbaycan		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	<p>1.Qarayev Y.Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər.B.,Elm,2002. 2.Qarayev Y.Realizm: sənət və həqiqət.B.,1980. 3.Cəfərov N. Klassiklərdən müasirlərə.B.,Çaşoğlu,2004. 4.Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı. 2 cildə, II cild, B.,BDU nəşri, 2004 5. Mir Cəlal, Firudin Hüseynov. XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (dərslik), Maarif nəşriyyatı, Bakı, 1982, 428 s. 6.Əhmədov B. XX yüzil Azərbaycan ədəbiyyatı.Mərhələlər.İstiqamətlər.Problemlər.B.,Elm və təhsil.2015.</p> <p>İnternet resursları: 1.www. kitabxana.net- elektron kitabxana. 2. www.google.az- universal axtarış portalı. 3. www.anl.az.-Milli kitabxana 4. www.kulis.az.-azəridilli mədəniyyət və ədəbiyyat saytı. 5. www.sim-sim.az azəridilli ədəbiyyat saytı. 6. www.kaspi.az saytı. 7. www.manera.az-ədəbiyyat və mədəniyyət portalı 8. www senet.az- ədəbiyyat və sənət dərgisi</p>		
Tədris metodları	Mühazirə		+
	Qrup müzakirəsi		+
	İnteraktiv		+
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı		30
	Fəallıq		5
	Tapşırıq və testlər		20 (10 +10)
	Final imtahanı		40
	Davamiyyət		5
	Yekun		100

Kursun təsviri	Azərbaycan ədəbiyyatı-5 kursunda XX əsrin 20-ci illərindən 60-cı illərə qədər ədəbiyyatımızın keçdiyi zəngin və mürəkkəb tarixi dövr, xalqımızın bədii təfəkkür və mənəviyyat tarixinin tədrisi nəzərdə tutulmuşdur. Ədəbiyyatın inkişafı, onun bədii təfəkkür sistemi kimi zənginləşməsi, yeni janr və üslub tipologiyasının,metod və müxtəlif yaradıcılıq üsullarının, məktəb və konsepsiyaların dialektik əlaqəsi XX əsrin ədəbi mərhələlərinin başlıca xüsusiyyətlərini təşkil etmişdir. Əsrin inqilabi xarakteri,eyni miqyasda dağıdıcı və yaradıcı tendensiyaları ehtiva etməsi, insanın həyatı,şüuru və davranışlarında durmadan davam edən dəyişmə və çevrilmələr bu dövr ədəbiyyatının başlıca problemlərindəndir. Buna görə də tədris prosesində Azərbaycanın mədəniyyət tarixində mühüm yeri olan görkəmli sənətkarların ədəbi irsinin bu kontekstdə öyrənilməsi,bir sıra ədəbi əsərlərin təhlili nəzərdə tutulmuşdur.	
Kursun məqsədi	XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının təcrübəsini yeni baxışla ümumiləşdirmək, milli ədəbiyyatımızın bu yüzildə qazandığı böyük uğurların, habelə düşar olduğu uğursuzluqların mahiyyətinə varmaq. Ədəbiyyat spesifik bir sahə olduğundan,onun tədrisində məqsəd elmi informasiyanın bolluğundan daha çox,daxili-mənəvi mədəniyyətin və əxlaqi-insani kamilliyin səviyyəsini yüksəltmək olmalıdır. Bədii əsər fərdi şəkildə mənimsənilməli, fərqli zövqləri aşkara çıxarmalı,bədii yaddaşı formalaşdırmalıdır Fənnin tədrisində məqsəd həm də tələbəyə hazır mühakimə əzbərlətmək yox,mühakimə yürütməyi öyrətməkdir.	
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Kursun sonunda tələbələr aşağıdakıları edə biləcəklər: 1.Müasir ədəbiyyatı yeni baxışla qiymətləndirmək; 2.Bədii əsərləri təhlil etmək; 3.Bədii-estetik yaddaşı inkişaf etdirmək; 4.İrəli sürülən fikr və mülahizələri elmi-nəzəri baxımdan əsaslandırmaq; 5.Təbliğ edilən ictimai-estetik ideali konyukturaya uymadan izah etmək;	
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə iştirakına, mətn təhlilində göstərdiyi fəallığa, semestr boyu hazırladıqları təqdimatlara(prezentasiya), əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə veriləcəkdir. Davamiyyət balı semestr boyunca qeydiyyat aparılaraq final imtahanından əvvəl yazılacaqdır. Üzürsüz buraxılan 2 dərslər üçün 1 bal çıxılacaq. <u>Fənnin tədrisi zamanı verilən ballara aydınlıq gətirsək:</u> Aralıq imtahanı – 30 (imtahanda tələbələrin biliyi test tapşırıqları vasitəsilə yoxlanılır) Fəallıq - 5 (Fəallığa görə veriləcək 5 bal tələbənin müzakirələrdə iştirakına, praktik tapşırıqların yerinə yetirilməsində göstərdiyi fəallığa, əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa, semestr boyu hazırladıqları təqdimatlara(prezentasiya) görə veriləcəkdir) Tapşırıq və testlər - 20 (tapşırıqlar 10+10 midterm və final imtahanlarından əvvəl test şəklində verilir) Final imtahanı - 40 imtahanda həm klassik suallar, həm də test tapşırıqları verilir) Davamiyyət - 5 (Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərslərdə ardıcıl iştirakı və dərslə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaqdır. Üzürsüz buraxılan 2 dərslər üçün 1 (bir) bal çıxılacaq) İmtahan haqqında: 1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərslərin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən başqa mənbələrə də müraciət etmək lazımdır. 2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir. 3. Aralıq və Final imtahanlarında suallar, test və klassik şəkildə olacaq.	
Cədvəl		
Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslər/Tapşırıqlar

1		<p>Azərbaycan ədəbiyyatında romantizm mərhələsi. H.Cavid romantizminin bədii-estetik xüsusiyyətləri. H.Cavidin lirikası (“Mənim tanrım”). H.Cavidin tarixi dramları: “Ana”, “İblis”, “Topal Teymur”.</p>	<p>Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, I cild. B.,BDU nəşri.2003, s.92-118. Əhmədov B.XX yüzil Azərbaycan ədəbiyyatı.Mərhələlər.İstiqa mətlər. Problemlər.B.,Elm və təhsil.2015.s.78-93</p>
2		<p>H.Cavidin dramları(davamı) “Şeyx Sənan”, “Afət”</p>	<p>Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə,I cild. B.,BDU nəşri.2003. s.133-155 .Əhmədov B.XX yüzil Azərbaycan ədəbiyyatı.Mərhələlər.İstiqa mətlər.Problemlər.B.,Elm və təhsil.2015.s.78-93.</p>
3		<p>C.Cabbarlının poeziyası (“Azərbaycan bayrağına”) və dramaturgiyası (“Solğun çiçəklər”, “Oqtay Eloğlu”, “Aydın”, “Od gəlini”).</p>	<p>Qarayev Y.Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər.B.,Elm,2002. s.527-556 Əhmədov B.XX yüzil Azərbaycan ədəbiyyatı.Mərhələlər.İstiqa mətlər.Problemlər.B.,Elm və təhsil.2015.s.78-93</p>
4		<p>1.A.Şaiqin poeziyası və nəşri. “Məktub yetişmədi”, “Anabacı”, “Köç” hekayələri. 2.A.Səhhətin yaradıcılığı: “Dəvət”, “Nitqimənzum” şeirləri,”Təzə şeir necə olmalıdır” məqaləsi.</p> <p>3.M.Hadinin lirikası : “Türkün nəğməsi”, “Biz nə haldayıq”, “Nəyimiz var” və s.</p>	<p>Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, I cild. B.,BDU nəşri.2003, s.10-17. Əhmədov B.XX yüzil Azərbaycan ədəbiyyatı.Mərhələlər.İstiqa mətlər.Problemlər.B.,Elm və təhsil.2015.s.78-93</p>
5		<p>Cümhuriyyət dövrü Azərbaycan ədəbiyyatı M.Ə.Rəsulzadənin bədii irsi (“Əsrimizin Səyavuşu”) Ə.Hüseynzadənin ədəbi-bədii fəaliyyəti (“Qırmızı qaranlıqlar içində yaşıl işıqlar Ə.Cavadın poeziyası. “Səsli qız” poeması. M.Müşfiqin poeziyası “Oxu tar”, “Yenə o bağ olaydı”, “Yağış yağarkən”</p>	<p>Əhmədov B.XX yüzil Azərbaycan ədəbiyyatı.Mərhələlər.İstiqa mətlər. Problemlər.B.,Elm və təhsil.2015,s.117-165 Qarayev Y.Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər.B.,Elm,2002. s.483-498, s.622-624</p>

6		<p>Azərbaycan ədəbiyyatında sosialist realizmi mərhələsi S.Vurğunun lirikası. “Vaqif” dramı. M.Cəlalin nəsrı. “Bir gəncin manifesti” romanı. Hekayələri: “Həkim Cinayətov”, “Təzə toyun nəzakət qaydaları”, “Kəmtərovlar ailəsi”, “İclas qurusu”. M.S.Ordubadi-tarixi roman ustası kimi. “Qanlı sənələr “</p>	<p>Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, I cild. B.,BDU nəşri.2003,s.192211,249-274,287-296. Qarayev Y.Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər.B.,Elm,2002. s.609-620, Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, I cild. B.,BDU nəşri.2003,s155-170</p>
7		<p>M.İbrahimovun yaradıcılığı. Romanları və dramaturgiyası. Hekayələri: “Azad”, “İztirabın sonu”.</p> <p>M.Hüseynin nəsrı. “Yeraltı çaylar dənizə axır”</p>	<p>Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, I cild. B.,BDU nəşri.2003,s118133. Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, I cild. B.,BDU nəşri.2003 s.384-413, 429-438</p>
8		Aralıq imtahanı	
9		S.Rəhimovun nəsrı.”Mehman” povesti	Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, I cild. B.,BDU nəşri.2003,s118133.
10		Y.V.Çəmənşəminlinin romanları. “İki od arasında” romanının təhlili	Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, I cild. B.,BDU nəşri.2003,s.274-284
11		R.Rzanın poeziyası. “Rənglər” silsiləsi. “Qızılıgül olmayaydı” poeması. Ə.Məmmədşəminlinin nəsrı: “Bakı gecələri”, “Anamın ölümü”, “Buz heykəl”.	Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, I cild. B.,BDU nəşri.2003,s330-339
12		İ.Əfəndiyevin nəsrı. Hekayələri: “Qəhrəmanla bülbülün nağılı”, “Daş hasar”, “Yarımçıq qalmış portret haqqında mahnı”.	Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, I cild. B.,BDU nəşri.2003,s.4134294
13		İ.Əfəndiyev. Dramaturgiyası. “Xurşudşəminlin Natəvan”.	Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, II cild. B.,BDU nəşri.2003,s.296-312
14		Ə.Kərimin poeziyası İ.İşməyilşəminlinin poeziyası	Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, II cild. B.,BDU nəşri.2003,s.454-464
15		Bəxtiyar Vahabşəminlinin poeziyası. Poemaları: ”Şəbi-hicran”, “Şəhidlər”. Lirik şeirləri Bəxtiyar Vahabşəminlinin dramaturgiyası.”İkinci səs”	Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı.2 cildə, II cild. B.,BDU nəşri.2003,s.438-454
16		Final imtahanı	